

CV, publikační činnost

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D.

Adresa: Oddělení analytické filosofie, Akademie věd České republiky, Jilská 1, Praha 1, 110 00

Email: koblizek[at]flu.cas.cz

Odborné zaměření:

Filosofie literatury (teorie fikce, interpretace literárního textu)

Obecná lingvistika (F. de Saussure, É. Benveniste, F. Rastier)

Dějiny filosofie (I. Kant, W. von Humboldt, G. W. F. Hegel)

Afiliace:

Od r. 2011: Oddělení analytické filosofie, Filosofický ústav, Akademie věd České republiky (odborný asistent).

Od r. 2017 : Institut des Textes et Manuscrits Modernes, École Normale Supérieure/CNRS, Paris (Equipe linguistique, chercheur associé).

Vzdělání:

2015–2016

Post-doktorský program na Filosofickém ústavu AVČR

projekt: Od systému jazyka ke smyslu výpovědi

2008–2014

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

obor: obecná a srovnávací literatura

program: doktorské studium

téma disertační práce: interpretační sémantika

2002–2008

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

obory: filosofie – obecná a srovnávací literatura

program: magisterský

téma diplomová práce: literární fikce

Studium a stáže v zahraničí:

2017 (leden – červen)

Institut des textes et manuscrits modernes, École normale supérieure – CNRS, Paříž
(badatelská stáž, pozvání ITEM)

2015 (září – prosinec)

Institut des textes et manuscrits modernes, École normale supérieure – CNRS, Paříž
(badatelská stáž, pozvání ITEM)

2010 (září – prosinec)

University of Washington, Seattle

obor: literární komparatistika

(doktorská stáž v rámci meziuniverzitní dohody Univerzita Karlova – University of Washington)

2007 (podzimní semestr)

St Mary's University College Twickenham, Londýn

obor: filosofie

(magisterská stáž Erasmus)

Členství v redakci odborného časopisu:

Od r. 2018 šéfredaktor filosofického časopisu *Reflexe*, vyd. Oikoymenh (člen redakce od r. 2012).

Členství v odborných komisích:

Člen hodnotících komise projektu PROGRES, Univerzita Karlova (od r. 2016).

Člen hodnotících komise projektu PRIMUS, Univerzita Karlova (od r. 2016).

Člen hodnotících komise projektu UNCE, Univerzita Karlova (od r. 2017).

Hlavní organizátor mezinárodních konferencí:

Prague Interpretation Colloquium (každoročně od r. 2014) (s P. Kotátkem).

Atelier linguistique de Prague (každoročně od r. 2016).

Výuka:

Analýza a interpretace textu, Ústav české literatury a komparatistiky, FF UK v Praze (LS 2010/2011).

Merleau-Ponty sur le langage et la littérature : séminaire critique. Ústav české literatury a komparatistiky, FF UK v Praze (LS 2017/2018).

Účast v odborných projektech:

2016–2018

Akademie věd České republiky, Program na podporu mezinárodní spolupráce začínajících výzkumných pracovníků

Spolupracující instituce: Institut des Textes et Manuscrits Modernes, École Normale Supérieure/CNRS, Paris (Equipe linguistique)

Název projektu: Subjectivity and Appropriation: On Two Aspects of Linguistic Utterance

pozice: hlavní řešitel

2014–2015

Grantová agentura Univerzity Karlovy

název projektu: Émile Benveniste a lingvistika výpovědi

pozice: spoluřešitel

2014

FF UK v Praze, Specifický vysokoškolský výzkum

název projektu: Světový názor: od Kanta k Eagletonovi

pozice: spoluřešitel

2009–2012

Program interní podpory projektů mezinárodní spolupráce AV ČR (reg. č. M 300090902)

název projektu: Language, Reality, Fiction: Philosophy and Literary Theory on the Sources and Determinants of Meaning.

(Mezinárodní výzkumný projekt podporovaný Akademií věd České republiky.)

hl. koordinátor: Prof. PhDr. Petr Kořátko, CSc.

pozice: spoluřešitel

2011

Grantová agentura Univerzity Karlovy

název projektu: Pražská škola a problematika významu literárního díla (GA UK 318111)

pozice: hlavní řešitel

2009–2010

Grantová agentura Univerzity Karlovy

název projektu: Pražská škola a problematika klasifikace literárních druhů (GA UK 62909)

pozice: hlavní řešitel

Příspěvky na konferencích a workshopech, přednášky:

Příspěvek: Sur la Fonction Mnémonique des Illustrations Textuelles, konference: Images sources de textes / Textes sources d'images, Université Jean Monnet, Saint-Étienne, Francie, 18. června 2018.

Příspěvek: Lecture littéraire de la poésie concrète, konference: Rencontres Internationales de Reims : la Lecture littéraire dans tous ses états, Université de Reims Champagne-Ardenne, Reims, Francie, 29. května 2018.

Prezentace knihy: Hegel ve Francii, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 15. května 2018, organizátor: Praxis. (spolu s R. Roreitnerem)

Přednáška: Mental Files, k filosofii jazyka a mysli Françoise Recanatiho, Filosofický ústav, Akademie věd České republiky, Praha, 14. prosince 2017.

Příspěvek na workshopu: Subjectivité et connaissance intime de la langue, workshop: Dire « Je » : Autour de la subjectivité linguistique, Filosofický ústav, Akademie věd České republiky, Praha, 24. listopadu 2017.

Přednáška: Cercle Linguistique de Prague : les documents et les idées, Institut des Textes et Manuscrits Modernes, École Normale Supérieure – CNRS, Paris, 3. března 2017.

Příspěvek na workshopu: La double image de l'écriture dans les Dernières leçons d'Émile Benveniste, workshop: Sur l'écriture. La dernière question d'Émile Benveniste, Filosofický ústav, Akademie věd České republiky, Praha, 22. listopadu 2016.

Příspěvek na workshopu: Saussure et Benveniste sur la mutabilité de la langue, workshop: Le cours de linguistique générale 1916–2016, Université Sorbonne nouvelle, Paříž, 15. června 2016.

Příspěvek na workshopu: Hegel a Michael Fried, workshop: Hegelovské interpretační tradice, FF UK v Praze, 16. prosince 2016, organizátor: spolek Praxis.

Příspěvek na konferenci: Logika a gramatika Port-Royal, Filosofický ústav, Akademie věd České republiky, Praha, 12. května 2016.

Příspěvek na konferenci: Exeo in a Spasm: A Note on Beckett's Poetry, konference: Chaos and Form, Echoes of Beckett in Literature and the Arts, Filosofický ústav, Akademie věd České republiky, 13. dubna 2016.

Příspěvek na konferenci: Pečovat o řeč: k etické stránce literárního psaní, konference: Umění a tradice, Ústav dějin umění AV ČR, 26. listopadu 2015.

Příspěvek na konferenci: Literature and the Port-Royal Logic, konference: Literature and Philosophy 1600–1800, University of Sussex, Brighton, 16. července 2015.

Příspěvek na konferenci: Aesthetic Illusion and the Analogy Principle, konference: The Aesthetic Illusion in Literature and the Arts, FLÚ AV ČR, 22. dubna 2015.

Příspěvek na kongresu: Between World and Text: Referential Balance as an Aesthetic Principle, konference: 8th European Congress of Analytic Philosophy, : University of Bucharest, 29. srpna 2014.

Přednáška: Tři principy literárního účinku, FLÚ AV ČR, 12. června 2014.

Příspěvek na konferenci: Telling without Narration, konference: Literatura a vědění, Slovanský ústav AV ČR, 8. dubna. 2014.

Příspěvek na workshopu: Kant's Notion of Indeterminate Concept, workshop: On Judgements of Taste and Their Validity, FLÚ AV ČR), 28. listopadu 2013.

Přednáška: Fotografie jako metafora, Galerie Fotograf, 9. dubna 2013.

Přednáška: Jazyk a jazykové konvence, FLÚ AV ČR, 14. března 2013.

Příspěvek na konferenci: Role obrazotvornosti v Kantově Analytice vznešena, konference: Obrazotvornost: FANTASIA - IMAGINATIO – EINBILDUNGSKRAFT, organizátor: FHS UK, kdy: 31. října 2012.

Přednáška: O pojmu znázornění, FLÚ AV ČR, 29. května 2012, organizátor: Sémiotická skupina.

Příspěvek na konferenci: Toyen, konference: Umění a kultura střední Evropy, FF UP, 16. března 2011.

Příspěvek na konferenci: Teorie fikčních světů z hlediska strukturální analýzy, konference: Fictionality, Possibility, Reality, FLÚ AV ČR, 21. dubna 2010.

Příspěvek na konferenci: Hranice narativní analýzy, konference: Studentská literárněvědná konference, ÚČL AV ČR, 22. května 2010.

Příspěvek na kongresu: Nástin strukturálně-fenomenologické analýzy Lustigovy povídky Tma nemá stín a jejího filmového zpracování, konference: IV. Mezinárodní bohemistický kongres, AV ČR, Praha, 1. července 2010.

Příspěvek na konferenci: Hranice experimentu aneb O nutnosti v literatuře, konference: Páté symposium Česká kultura a umění ve 20. století, FF UP Olomouc, 17. března 2009.

Příspěvek na konferenci: Recepce básnické promluvy jakožto specifická časová zkušenost., konference: Čtenáři a čtenářství v české kultuře 19. a 20. století, ÚČL AV ČR, 15. října 2008.

Příspěvek na konferenci: Strukturalismus a fenomenologie ve vědě o literatuře. konference: Filosofická reflexe uměleckého díla, FHS UK, 26. května 2009.

Příspěvek na konferenci: Sartre o imaginaci, konference: Výzkumy subjektivity, FHS UK, 23. června 2007.

Ocenění:

2011 Cena Josefa Hlávky (nominován FF UK v Praze)

Publikace:

Monografie:

Interpretační sémantika. Úvod do textové teorie Françoise Rastiera. Praha: Vydavatelství FF UK v Praze, 2015. 202 s.

Nová poetika. Kapitola z francouzského myšlení o literatuře. Praha: Togga, 2012, 196 s.

Fenomén fikce. Příspěvek k fenomenologii literatury. Praha: Togga, 2010, 145 s.

Edice:

Hegel ve Francii, Praha: Oikúmené, 2018 (spolu s R. Roreitnerem).

Aesthetic Illusion in Literature and the Arts. London, Oxford, New York: Bloomsbury 2017.

Chaos and Form. Echoes of Beckett in Literature and the Arts. Praha: Litteraria Pragensia, 2013 (spolu s P. Kotátkem).

Text and Work: The Menard Case. Praha: Litteraria Pragensia, 2013 (spolu s P. Kotátkem a M. Pokorným).

Odborné studie a příspěvky v časopisech, sbornících a kolektivních monografiích:

Lecture littéraire de la poésie concrète. In: A. Trouvé (ed.), *Lecture littéraire dans tous ses états. Actes de colloque*, Paris: L'Improviste (vyjde 2019).

Saussure et Benveniste sur la mutabilité de la langue. In: D. Gambará, F. Reboul (eds.): *Travaux des Colloques: Le Cours de linguistique générale, 1916–2016. L'émergence, le devenir.* Genève: Cercle Ferdinand de Saussure, 2018 (on-line).

Hegel ve Francii. Přehledová studie. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 7–29.

Introduction. In: T. Koblížek (ed.), *The Aesthetic Illusion in Literature and the Arts.* London, Oxford, New York: Bloomsbury Academic, 2017, str. 1–25.

- Lucien Goldmann. Světový názor jako pojem a analytický nástroj. In: L. Borovička (ed.), *“Světový názor” od Humboldta k Eagletonovi. Komentovaná antologie textů k dějinám pojmu*. Praha: Academia, 2017, str. 115–120 (komentář k překladu).
- Pohled na svět. Ke klíčovému pojmu Humboldtova jazykového idealismu. In: L. Borovička (ed.), *“Světový názor” od Humboldta k Eagletonovi. Komentovaná antologie textů k dějinám pojmu*. Praha: Academia, 2017, str. 19–24 (komentář k překladu).
- Tradice jako fakt a tradice jako pojem. K základní kategorii dějin umění. In: P. Machalíková, T. Winter (eds.), *Umění a tradice*. Praha: Artefactum, 2017, str. 6–17.
- Exeo in a spasm. A note on Beckett’s poetry. In: T. Koblížek, P. Kot’átko (eds.), *Chaos & Form. Echoes of Beckett in Literature & the Arts*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2016, str. 248–260. Litteraria Pragensia books.
- Poezie jako hlavolam: Saussure o anagramu. *Svět literatury* 2015, 52, str. 199–205 (komentář k překladu).
- Pojem Weltansicht v kontextu Humboldtovy filosofie jazyka, *Reflexe* 2014, 46, str. 77–97.
- Role obrazotvornosti v Kantově Kritice soudnosti, in: M. Vrabec, J. Marek (eds.), *Obrazotvornost v dějinách evropské filosofie*, Praha: Togga, 2013, str. 157–181.
- François Rastier: Za nehierarchický model textu, *Svět literatury* 2014, 49, str. 59–75.
- Kant o neurčeném pojmu, *Svět literatury* 2014, 50, str. 89–92.
- Jean Hyppolite, čtenář Hegela, *Reflexe* 2014, 46, str. 123–127 (komentář k překladu).
- Laruelle o fotografii, *Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny* 2014, 16, str. 54–69 (publikovaná přednáška).
- How to Make the Concepts Clear: Searle’s Discussion with Derrida, *Organon F* 2012, Suppl. 2, str. 157–165. (Odpověď J. Searla: tamtéž, str. 217–220.)
- Representation: A Phenomenological Point of View. In: G. Currie; P. Kot’átko; M. Pokorný (eds.): *Mimesis: Metaphysics, Cognition, Pragmatics*. College Publications: London 2012, str. 257 – 272.
- Dvě polohy pozornosti: Toyen. In: Z. Zemanová, L. Pořízková (eds.): *Cizinec - vyhnanec - přistěhovalec. Sborník příspěvků z mezinárodního symposia Umění a kultury střední Evropy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2012, str. 187–192.
- Hranice narativní analýzy, in: *Podoby a funkce příběhu. Pokus o interdisciplinární debatu*, Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR 2011, 12–19.
- Výpověď a singularita, in: *Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny*, 2011, 10, str. 45–70.
- Román, výraz, čas, *Svět literatury* 2011, 44, str. 91–101.
- Ještě jednou k teorii fikčních světů, *Svět literatury* 2010, 41, str. 100–105.
- Fenomén fikce, *Svět literatury* 2010, 41, str. 45–60.

Recepce básnické promluvy jakožto specifická časová zkušenost, *Česká literatura* 2010, 1, str. 42–58.

Strukturalismus a fenomenologie ve vědě o literatuře, in: M. Vrabec (ed.), *Filosofická reflexe umění*, Praha, Togga 2010, str. 277–302.

The Theory of Fictional Worlds from the Perspective of Structural Analysis, in: P. Kot'átko, M. Pokorný, M. Sabates (eds.), *Fictionality, Possibility, Reality*, Bratislava: Aleph, 2010, str. 249–264.

O nutnosti v literatuře: několik poznámek k rozlišení časových a prostorových umění. In: *Bohemica Olomucensia – Symposiana 1*, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, str. 40 – 43.

Nástin strukturálně fenomenologické analýzy, in: S. Fedrová (ed.): *Česká literatura v intermedialní perspektivě. IV. kongres světové literárněvědné bobemistiky: Jiná česká literatura (?)*, Praha: Akropolis 2010, str. 145–155.

Teorie fikčních světů: kritická reflexe, *Svět literatury*, 2009, 39, str. 31–61.

Tristram Shandy: román bez odboček, in: Z. Hrbata (ed.): *Od antiky ke moderně*, Praha: UK v Praze, 2007, str.159–169.

Popularizační texty:

Uvnitř a vně světa literatury. Poznámka k metodě Pierra Bourdieua, *Psí víno*, 2012, 61, str. 75–77.

Jenom stručně o kritice, *Art & Anriques*, 2013, 5, str. 2.

O detailu, *Art & Anriques*, 2013, 9, str. 2.

Blog na serveru Společnosti pro estetiku, 2015–2016

(<http://www.estetikapol.cz/kategorie/blog/>).

Texty na serveru *iliteratura.cz*:

Staiger, Emil: Poetika, interpretace, styl (24. 3. 2009)

Intertextualita genealogie a smysl pojmu (21. 5. 2009)

Meschonnic, Henri (9. 11. 2009)

Překlady z francouzštiny:

É. Benveniste: *Poslední přednášky. Collège de France (1968–1969)*, Praha: Academia (vyjde 2019).

A. de Libera: Archeologie subjektu (rozhovor s H. de Monvallierem). *Reflexe*, 54, 2018, str. 149–165.

J. Wahl, Nešťastné vědomí v Hegelově filosofii. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 30–41.

A. Koyré, Hegel v Jeně. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 42–79.

J. Hyppolite, Lest rozumu a dějiny u Hegela. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 100–106.

B. Bourgeois, Hegel a konec všeobecných dějin. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 107–118.

B. Bourgeois, Čas a věčnost v Hegelově filosofii. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 119–134.

D. Souche-Daguesová, Hegelovský čas. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 135–154.

C. Malabouová, Hegelova budoucnost. Plasticita, časovost, dialektika. In: T. Koblížek, R. Roreitner (ed.), *Hegel ve Francii*, Praha: Oikúmené, 2018, str. 179–206.

Goldmann, L.: Světový názor jako pojem a analytický nástroj. In: L. Borovička (ed.), *"Světový názor" od Humboldta k Eagletonovi. Komentovaná antologie textů k dějinám pojmu*. Praha: Academia, 2017, str. 115–120.

Saussure, F. de: Rukopisné poznámky o anagramu. *Svět literatury* 52, 2015, str. 206–215.

Hyppolite, J.: Hegelovské interpretace (zahrnuje texty: Dialog a dialektika ve Fenomenologii ducha, Existence v Hegelově Fenomenologii, O Hegelově Logice), *Reflexe* 2014, 46, str. 99–122.

Pos, H. J.: Fenomenologie a lingvistika, *Teorie vědy* 2012, 4, str. 429–438.

Benveniste, É.: Pojem rytmu a jeho jazykové vyjádření, *Svět literatury*, 2010, 42, str. 101–108.

Překlad z češtiny do francouzštiny:

F. Čermák, Ferdinand de Saussure et son Cours. *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 70, 2017, str. 205–228.

Překlady z němčiny:

Kant, I.: Ze Sömmeringa: O orgánu duše, *Reflexe* 53, 2017, str. 171–174.

Humboldt, W. v.: O rozdílnosti stavby lidského jazyka a jejím vlivu na duchovní rozvoj lidského rodu. In: L. Borovička (ed.), *"Světový názor" od Humboldta k Eagletonovi. Komentovaná antologie textů k dějinám pojmu*. Praha: Academia, 2017, str. 25–42.

Kant, I.: *Kritika soudnosti*. Praha: Oikoymenh, 2015 (úprava překladu W. Hansela a V. Špalka).

Lorenzen, P.: Aktuální nekonečno v matematice, in: V. Kolman, R. Roreitner (eds.): *O špatném nekonečnu*, Praha: Filosofo, 2013, str. 397–405.

Kant, I.: O povýšeném tónu, jenž nově zaznívá ve filosofii, in: *Reflexe* 2012, 44, str. 101–118.

Překlady z angličtiny:

Koepnick, L.: Rámování pozornosti. *Revue Labyrinth* 2015, 35/36.

Hirschová, M.: Generace (post)paměti. *Revue Labyrinth* 2013/31-32, str. 178–183.

Bennfieldová, A.: Beckettova potrhaná syntax. In: K. Císař, P. Kot'átko (eds.): *Beckett: filosofie a literatura*, Filosofia: Praha, str. 187–239.

Gontarski, S. E.: Obnovení Beckettova bergsonismu. In: K. Císař, P. Kot'átko (eds.): *Beckett: filosofie a literatura*, Filosofia: Praha, str. 15–32.

Recenze:

Pavel Kouba, Život rozumění, *Reflexe* 2015, 49, str.145–151.

Carole Maigné Formalisme esthétique. Prague et Vienne au XIXe siècle, *Estetika: The Central European Journal of Aesthetics*, 2014, 51, str. 282–289.

Martin Pokorný, Řeč. Příspěvek k situační fenomenologii, *Filosofický časopis* 2014, 6, str. 928–934.

Karel Novotný, O povaze jevů, *Reflexe* 2012, 42, str. 105–110.

Suma české kritiky, *Svět literatury* 2012, 46, str. 221–227.

Nové čtení Benvenista, *Svět literatury* 2011, 44, str. 218–222.

Karel Novotný, Co je fenomén?, *Reflexe* 2011, 40, str. 142–147.

Martin Vrabec (ed.), Člověk a jeho svět, *Reflexe* 2010, 38, str. 114–121.

Günter Figal, Úvod do Heideggera, *Reflexe* 2009, 36, str. 127–132.

Martin Pokorný, Odezvy a znaky Joyceova Odyssea, *Svět literatury* 2009, 40, str. 165–170.

V Praze, září 2018.